

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B****SPORAZUM****između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu**

(SL L 114, 30.4.2002., str. 73.)

Koju su izmijenili:

			Službeni list		
			br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Decision No 1/2004 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 6 April 2004 (*)	L 151	1	30.4.2004.	
► <u>M2</u>	Decision No 3/2004 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 22 April 2004 (*)	L 151	9	30.4.2004.	
► <u>M3</u>	Decision No 1/2005 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 12 July 2005 (*)	L 210	46	12.8.2005.	
► <u>M4</u>	Decision No 2/2005 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 25 November 2005 (*)	L 347	91	30.12.2005.	
► <u>M5</u>	Decision No 1/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 18 October 2006 (*)	L 298	23	27.10.2006.	
► <u>M6</u>	Decision No 2/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 18 October 2006 (*)	L 298	25	27.10.2006.	
► <u>M7</u>	Decision No 3/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 27 October 2006 (*)	L 318	31	17.11.2006.	
► <u>M8</u>	Decision No 4/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 27 October 2006 (*)	L 318	42	17.11.2006.	
► <u>M9</u>	Decision No 1/2007 of the joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 5 December 2007 (*)	L 34	19	8.2.2008.	
► <u>M10</u>	Decision No 2/2007 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 15 December 2007 (*)	L 127	58	15.5.2008.	
► <u>M11</u>	Decision No 1/2008 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 16 December 2008 (*)	L 40	38	11.2.2009.	
► <u>M12</u>	Odluka br. 1/2010 Zajedničkog odbora Zajednice i Švicarske za zračni promet osnovanog temeljem Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 7. travnja 2010.	L 106	20	28.4.2010.	
► <u>M13</u>	Decision No 2/2010 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 26 November 2010 (*)	L 347	54	31.12.2010.	

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

► <u>M14</u>	Decision No 1/2011 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 4 July 2011 (*)	L 187	32	16.7.2011.
► <u>M15</u>	Decision No 2/2011 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 25 November 2011 (*)	L 338	70	21.12.2011.
► <u>M16</u>	Decision No 1/2012 of the Joint European Union/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 10 May 2012 (*)	L 128	14	16.5.2012.
► <u>M17</u>	Decision No 2/2012 of the Joint European Union/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 30 November 2012 (*)	L 356	109	22.12.2012.
► <u>M18</u>	Odluka br. 1/2013 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 2. prosinca 2013.	L 12	4	17.1.2014.
► <u>M19</u>	Odluka br. 1/2014 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovan na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 9. srpnja 2014.	L 212	21	18.7.2014.
► <u>M20</u>	Odluka br. 2/2014 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 5. prosinca 2014.	L 373	24	31.12.2014.
► <u>M21</u>	Odluka br. 1/2015 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 20. kolovoza 2015.	L 226	12	29.8.2015.
► <u>M22</u>	Odluka br. 1/2016 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 11. travnja 2016.	L 118	24	4.5.2016.

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

SPORAZUM

između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu

ŠVICARSKA KONFEDERACIJA

dalje u tekstu „Švicarska”

i

EUROPSKA ZAJEDNICA

dalje u tekstu „Zajednica”,

dalje u tekstu „ugovorne stranke”,

PREPOZNAJUĆI integriranost međunarodnog civilnog zrakoplovstva i želeći uskladiti propise unutareuropskog zračnog prometa;

ŽELEĆI odrediti pravila civilnog zrakoplovstva unutar područja obuhvaćenog Zajednicom i Švicarskom, pravila koja ne dovode u pitanje pravila sadržana u Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (dalje u tekstu „Ugovor o EZ-u”), a posebno postojeće nadležnosti Zajednice u skladu s člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u i iz njih izvedena pravila tržišnog natjecanja;

SPORAZUMNE da je primjereno ta pravila temeljiti na zakonodavstvu koje je na snazi unutar Zajednice u trenutku potpisivanja ovog Sporazuma;

ŽELEĆI spriječiti, uz potpuno poštovanje neovisnosti sudova, različita tumačenja i postići što je više moguće ujednačeno tumačenje odredaba ovog Sporazuma i odgovarajućih odredaba prava Zajednice koje su u znatnoj mjeri ponovljene u ovom Sporazumu,

SPORAZUMJELE SU SE:

POGLAVLJE 1.

Ciljevi

Članak 1.

1. Ovim se Sporazumom ugovornim strankama određuju pravila u području civilnog zrakoplovstva. Ove odredbe ne dovode u pitanje odredbe sadržane u Ugovoru o EZ-u, a posebno postojeće nadležnosti Zajednice u skladu s pravilima o tržišnom natjecanju i uredbama o primjeni takvih pravila, kao i u skladu s relevantnim zakonodavstvom Zajednice navedenim u Prilogu ovom Sporazumu.

2. U tu svrhu, odredbe utvrđene u ovom Sporazumu, kao i u uredbama i direktivama određenim u Prilogu, primjenjuju se pod uvjetom određenim dalje u tekstu. U mjeri u kojoj su u svojoj biti jednake odgovarajućim pravilima Ugovora o EZ-u i aktima donesenima u primjeni toga Ugovora, te se odredbe, pri njihovoj provedbi i primjeni, tumače u skladu s mjerodavnim presudama i odlukama Suda i Komisije Europskih zajednica donesenim prije dana potpisivanja ovog Sporazuma. Presude i odluke donesene nakon dana potpisivanja ovog

▼B

Sporazuma dostavljaju se Švicarskoj. Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, implikacije takvih potonjih presuda i odluka određuje Zajednički odbor s ciljem osiguranja pravilne provedbe ovog Sporazuma.

Članak 2.

Odredbe ovog Sporazuma i njegovog Priloga primjenjuju se u mjeri u kojoj se odnose na zračni promet odnosno pitanja izravno vezana uz zračni promet, kao što je navedeno u Prilogu ovom Sporazumu.

POGLAVLJE 2.

Opće odredbe*Članak 3.*

U okviru ovog Sporazuma i ne dovodeći u pitanje bilo koje u njemu sadržane posebne odredbe, zabranjuje se svaka diskriminacija na temelju državljanstva.

Članak 4.

U okviru ovog Sporazuma i ne dovodeći u pitanje odredbe Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu, ne postoje ograničenja slobode poslovnog nastana državljana države članice EZ-a ili Švicarske na državnom području neke od tih država. Ovo se također primjenjuje kad državljani neke države članice EZ-a ili Švicarske s poslovnim nastanom na državnom području neke od tih država osnivaju zastupništva, podružnice i društva kćeri. Sloboda poslovnog nastana uključuje pravo poduzimanja i provođenja aktivnosti samozaposlenih osoba te osnivanja i upravljanja poduzećima, posebno trgovačkim društvima u smislu članka 5. stavka 2., pod uvjetima utvrđenim za vlastite državljane pravom države u kojoj se takav nastan izvršava.

Članak 5.

1. U okviru ovog Sporazuma prema trgovačkim društvima osnovanim u skladu s pravom države članice EZ-a ili Švicarske i s registriranim sjedištem, središnjom upravom ili glavnim mjestom poslovanja unutar Zajednice ili Švicarske postupa se na jednaki način kao i s fizičkim osobama koje su državljani država članica EZ-a ili Švicarske.

2. „Trgovačka društva” znači trgovačka društva osnovana u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, uključujući zadruge i ostale pravne osobe uređene javnim ili privatnim pravom, osim onih koje su neprofitne.

Članak 6.

Članci 4. i 5. ne primjenjuju se, u pogledu ugovorne stranke, na aktivnosti koje su u toj ugovornoj stranci povezane, čak i povremeno, s izvršavanjem službenih ovlasti.

▼B*Članak 7.*

Članci 4. i 5. i mjere poduzete u skladu s njima ne dovode u pitanje primjenjivost odredaba utvrđenih zakonom ili drugim propisima koji predviđaju poseban tretman stranih državljana na temelju javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravstva.

Članak 8.

1. Sljedeće je zabranjeno kao nespojivo s ovim Sporazumom: svi sporazumi između poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađena djelovanja koji mogu utjecati na trgovinu između ugovornih stranaka i čiji je cilj ili posljedica sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja unutar područja obuhvaćenog ovim Sporazumom, a posebno oni kojima se:

- (a) izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti;
- (b) ograničava ili nadzire proizvodnja, tržišta, tehnički razvoj ili ulaganje;
- (c) obavlja podjela tržišta ili izvora nabave;
- (d) primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim trgovinskim partnerima čime ih se stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- (e) uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem drugih stranaka dodatnih obveza koje po svojoj prirodi ili prema običajima u trgovini nisu ni u kakvoj vezi s predmetom tih ugovora.

2. Svi sporazumi odnosno odluke, zabranjeni u skladu s ovim člankom, automatski su ništavi.

3. Odredbe stavka 1. mogu se, međutim, proglasiti neprimjenjivima u slučaju:

- svakog sporazuma odnosno kategorije sporazuma između poduzetnika,
- svake odluke odnosno kategorije odluka udruženja poduzetnika,
- svakog usklađenog djelovanja odnosno kategorije usklađenih djelovanja,

koji doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe odnosno promicanju tehničkog ili gospodarskog razvoja, pri čemu omogućuju potrošačima pravedan udio dobivene koristi, te kojima se ne:

- (a) nameću dotičnim poduzetnicima ograničenja koja nisu neophodna za postizanje navedenih ciljeva;
- (b) pruža takvim poduzetnicima mogućnost isključivanja konkurencije s tržišta s obzirom na znatan dio predmetnih proizvoda.

Članak 9.

Svaka zlorporaba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na području obuhvaćenom ovim Sporazumom ili njegovom znatnom dijelu zabranjuje se kao nespojiva s ovim Sporazumom u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između ugovornih stranaka.

▼B

Takva se zlorporaba može posebno odnositi na:

- (a) izravno ili neizravno nametanje nepoštenih kupovnih ili prodajnih cijena ili drugih nepoštenih trgovinskih uvjeta;
- (b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača;
- (c) primjenu nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim trgovinskim partnerima, čime ih se stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- (d) uvjetovanje sklapanja ugovorâ prihvaćanjem drugih stranaka dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili prema običajima u trgovini nisu ni u kakvoj vezi s predmetom tih ugovora.

Članak 10.

Svi sporazumi, odluke i usklađena djelovanja, čiji je cilj ili posljedica sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja kao i zlorporabe vladajućeg položaja koji mogu utjecati na trgovinu unutar Švicarske, podliježu švicarskom pravu i ostaju pod nadležnošću švicarskih tijela.

Članak 11.

1. Institucije Zajednice primjenjuju odredbe članaka 8. i 9. i nadziru koncentracije između poduzetnika u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, kako je određeno u Prilogu ovom Sporazumu, uzimajući u obzir potrebu bliske suradnje između institucija Zajednice i švicarskih tijela.

2. Švicarska tijela odlučuju u skladu s odredbama članaka 8. i 9. o prihvatljivosti svih sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja, kao i zlorporaba vladajućeg položaja koja se odnose na prometne pravce između Švicarske i trećih zemalja.

Članak 12.

1. U slučaju javnih poduzeća i poduzeća kojima države članice EZ-a ili Švicarska daju posebna ili isključiva prava, ugovorne stranke osiguravaju se ne donosi niti održava na snazi ni jedna mjera u suprotnosti s pravilima sadržanima u ovom Sporazumu.

2. Poduzeća kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa ili koja su po svojoj naravi monopoli koji ostvaruju prihod podliježu pravilima sadržanima u ovom Sporazumu, a posebno pravilima o tržišnom natjecanju, u mjeri u kojoj primjena takvih pravila ne sprečava, pravno ili stvarno, obavljanje posebnih zadaća koje su im povjerene. Razvoj trgovine ne smije se utjecati u mjeri u kojoj bi to bilo protivno interesima ugovornih stranaka.

Članak 13.

1. Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom, svaka potpora koju odobri Švicarska ili država članica EZ-a odnosno koja je odobrena putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja dajući prednost određenim

▼B

poduzetnicima ili proizvodnji određenih proizvoda nespojiva je s ovim Sporazumom, u mjeri u kojoj utječe na trgovinu između ugovornih stranaka.

2. Sljedeće je u skladu s ovim Sporazumom:

- (a) potpora socijalnog karaktera koja se dodjeljuje pojedinim potrošačima, pod uvjetom da se takva pomoć dodjeljuje bez diskriminacije u odnosu na podrijetlo predmetnih proizvoda;
- (b) potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili izvanrednih okolnosti.

3. Sljedeće se može smatrati sukladnim ovom Sporazumu:

- (a) potpora za promicanje gospodarskog razvoja na područjima na kojima je životni standard neuobičajeno nizak ili na kojima postoji velika podzaposlenost;
- (b) potpora za promicanje izvršenja važnog projekta od zajedničkog europskog interesa ili za otklanjanje ozbiljnog poremećaja u gospodarstvu ugovorne stranke;
- (c) potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, u slučaju kada takva potpora ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj je to suprotno zajedničkom interesu.

Članak 14.

Komisija i švicarska tijela neprestano nadziru pitanja na koja se upućuje u članku 12., kao i sve sustave potpora koji postoje u državama članicama EZ-a odnosno Švicarskoj. Svaka ugovorna stranka osigurava da je druga ugovorna stranka obaviještena o svim postupcima pokrenutima kako bi se zajamčilo poštovanje pravila članka 12. i 13. te, ako je potrebno, može dostaviti očitovanja prije donošenja bilo koje konačne odluke. Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, Zajednički odbor raspravlja o svim odgovarajućim mjerama koje zahtjeva svrha i provedba ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 3.

Prometna prava

Članak 15.

1. Podložno odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu:

- zračnim prijevoznicima Zajednice i Švicarske dodjeljuju se prometna prava između bilo koje točke u Švicarskoj i bilo koje točke u Zajednici,
- dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, švicarskim zračnim prijevoznicima dodjeljuju se prometna prava između točaka u različitim državama članicama EZ-a.

2. U smislu stavka 1.:

▼B

- zračni prijevoznik Zajednice znači zračni prijevoznik koji glavno mjesto poslovanja i svoje registrirano sjedište, ako postoji, ima u Zajednici i koji je ovlašten u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu,
- švicarski zračni prijevoznik znači zračni prijevoznik koji glavno mjesto poslovanja i svoje registrirano sjedište, ako postoji, ima u Švicarskoj i koji je ovlašten u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu.

3. Ugovorne stranke započinju pregovore o mogućem proširenju područja primjene ovog članka kako bi se obuhvatila prometna prava između točaka unutar Švicarske i između točaka unutar država članica EZ-a pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 16.

Odredbe ovog Poglavlja zamjenjuju odgovarajuće odredbe postojećih bilateralnih dogovora između Švicarske i država članica EZ-a. Međutim, postojeća prometna prava koja potječu iz tih bilateralnih dogovora i koja nisu obuhvaćena člankom 15. mogu se i dalje ostvarivati, pod uvjetom da nema diskriminacije na temelju državljanstva, niti narušavanja tržišnog natjecanja.

POGLAVLJE 4.

Provedba Sporazuma

Članak 17.

Ugovorne stranke poduzimaju sve odgovarajuće mjere, opće ili posebne, kako bi osigurale ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ovog Sporazuma te se suzdržavaju od svake mjere koja bi ugrozila ostvarenje ciljeva ovog Sporazuma.

Članak 18.

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. i odredbe poglavlja 2., svaka je ugovorna stranka na svome području odgovorna za ispravnu provedbu ovog Sporazuma, a posebno uredbi i direktiva navedenih u Prilogu.

2. U slučajevima koji mogu utjecati na zračni prijevoz koji se odobrava u skladu s poglavljem 3., institucije Zajednice imaju ovlasti koje su im dodijeljene u skladu s odredbama uredbi i direktiva čija je primjena izričito potvrđena u Prilogu. Međutim, u slučajevima kada je Švicarska poduzela ili namjerava poduzeti mjere okolišne naravi u skladu s člankom 8. stavkom 2. odnosno člankom 9. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, Zajednički odbor na zahtjev jedne od ugovornih stranaka odlučuje jesu li te mjere u skladu s ovim Sporazumom.

▼B

3. Svako provedbeno djelovanje sukladno stavcima 1. i 2. provodi se u skladu sa člankom 19.

Članak 19.

1. Svaka ugovorna stranka daje drugoj ugovornoj stranci sve potrebne informacije i pomoć u slučaju istrage mogućih povreda, koju ta druga ugovorna stranka provodi u skladu s vlastitim nadležnostima, kako je predviđeno u ovom Sporazumu.

2. Kadgod institucije Zajednice postupaju u skladu s ovlastima koje su im dodijeljene ovim Sporazumom u pitanjima koja su od interesa za Švicarsku i koja se odnose na švicarska tijela odnosno švicarska poduzeća, švicarska se tijela obavješćuju u potpunosti i daje im se mogućnost da se očituju prije donošenja konačne odluke.

Članak 20.

Sva pitanja o valjanosti odluka institucija Zajednice koje su donesene na temelju njihovih nadležnosti u skladu s ovim Sporazumom su u isključivoj nadležnosti Suda Europskih zajednica.

POGLAVLJE 5.

Zajednički odbor*Članak 21.*

1. Ovime se osniva odbor sastavljen od predstavnika ugovornih stranaka, koji se naziva „Odbor Zajednice i Švicarske za zračni promet” (dalje u tekstu „Zajednički odbor”), koji je odgovoran za upravljanje ovim Sporazumom i osigurava njegovu pravilnu provedbu. U tu svrhu on daje preporuke i donosi odluke u slučajevima predviđenima u ovom Sporazumu. Odluke Zajedničkog odbora ugovorne stranke provode u skladu s vlastitim pravilima. Zajednički odbor postupa međusobnim sporazumom.

2. S ciljem pravilne provedbe ovog Sporazuma ugovorne stranke razmjenjuju informacije i na zahtjev jedne od ugovornih stranaka održavaju savjetovanja u okviru Zajedničkog odbora.

3. Zajednički odbor odlukom donosi svoj poslovnik koji, između ostalih odredbi, uključuju postupke sazivanja sastanaka, imenovanja predsjednika i utvrđivanja njegovih nadležnosti.

4. Zajednički odbor sastaje se kako i kada je to potrebno, a najmanje jednom godišnje. Bilo koja ugovorna stranka može zatražiti sazivanje sastanka.

5. Zajednički odbor može odlučiti uspostaviti bilo koji radnu skupinu koje mu može pomagati u izvršavanju njegovih dužnosti.

Članak 22.

1. Odluka Zajedničkog odbora obvezujuća je za ugovorne stranke.

▼B

2. Ako, prema stavu jedne od ugovornih stranaka, druga ugovorna stranka ne provodi ispravno odluku Zajedničkog odbora, prva stranka može zatražiti da pitanje raspravi Zajednički odbor. Ako Zajednički odbor ne može riješiti pitanje u roku od dva mjeseca od njegovog upućivanja, ugovorna stranka može poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere u skladu s člankom 31. na razdoblje ne dulje od 6 mjeseci.

3. Odluke Zajedničkog odbora objavljuju se u Službenom listu Europskih zajednica i Službenom zborniku švicarskog saveznog prava. Svaka odluka navodi datum njezine provedbe u ugovornoj stranci i sve druge informacije koje se mogu odnositi na gospodarske subjekte. Odluke se, ako je potrebno, podnose na ratifikaciju ili odobrenje ugovornih stranaka u skladu s njihovim vlastitim postupcima.

4. Ugovorne stranke obavješćuju jedna drugu o dovršetku te formalnosti. Ako nakon isteka razdoblja od dvanaest mjeseci od donošenja odluke na Zajedničkom odboru nije došlo do takvog obavješćivanja, stavak 5. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ako Zajednički odbor ne donese odluku o pitanju koje mu je upućeno u roku od šest mjeseci od datuma upućivanja, ugovorne stranke mogu poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere prema članku 31. na razdoblje ne dulje od šest mjeseci.

6. U pogledu zakonodavstva obuhvaćenog člankom 23. koje je doneseno između potpisivanja ovog Sporazuma i njegovog stupanja na snagu i o kojem je druga ugovorna stranka obaviještena, datumom upućivanja iz stavka 5. smatra se datum na koji su informacije primljene. Datum na koji Zajednički odbor donese odluku ne smije biti raniji od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 6.

Novo zakonodavstvo

Članak 23.

1. Sporazum ne dovodi u pitanje pravo svake ugovorne stranke, podložno poštivanju načela nediskriminacije i određaba ovog Sporazuma, da jednostrano izmijeni svoje zakonodavstvo u pogledu točaka uređenih ovim Sporazumom.

2. Čim jedna ugovorna stranka sastavlja nacrt novog zakonodavstva, ona neslužbeno traži savjet stručnjaka druge ugovorne stranke. Tijekom razdoblja koje prethodi službenom donošenju novog zakonodavstva, ugovorne stranke međusobno se obavješćuju i savjetuju što je moguće bliže. Na zahtjev jedne ugovorne stranke, prethodna razmjena mišljenja može se održati u okviru Zajedničkog odbora.

3. Čim ugovorna stranka donese izmjene svog zakonodavstva, ona o tome obavješćuje drugu ugovornu stranku najkasnije osam dana od objave u Službenom listu *Europskih zajednica ili Službenom zborniku švicarskog saveznog prava*. Na zahtjev jedne ugovorne stranke Zajednički odbor održava razmjenu mišljenja o posljedicama takve izmjene za pravilno funkcioniranje ovog Sporazuma u roku od najkasnije šest tjedana od zahtjeva.

▼B

4. Zajednički odbor:

- ili donosi odluku o revidiranju Priloga odnosno, ako je potrebno, predlaže revidiranje odredaba ovog Sporazuma kako bi se u njega uključile, ako je potrebno na temelju uzajamnosti, izmjene predmetnog zakonodavstva,
- ili donosi odluku s učinkom da se izmjene predmetnog zakonodavstva smatraju u skladu s pravilnim funkcioniranjem ovog Sporazuma,
- ili donosi neku drugu mjeru radi zaštite ispravnog funkcioniranja ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 7.

Treće zemlje i međunarodne organizacije*Članak 24.*

Ugovorne stranke se pravovremeno, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, međusobno savjetuju u skladu s postupcima utvrđenim u člancima 25., 26. i 27.:

- (a) o pitanjima zračnog prometa koja se rješavaju u međunarodnim organizacijama; i
- (b) o različitim aspektima mogućih razvoja odnosa između ugovornih stranaka i trećih zemalja u zračnom prometu, kao i o funkcioniranju važnih elemenata bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih u tom području.

Savjetovanja se održavaju u roku od jednog mjeseca od zahtjeva odnosno čim je to moguće u žurnim slučajevima.

Članak 25.

1. Glavni ciljevi savjetovanja predviđenih u članku 24. točki (a) su:

- (a) zajednički utvrditi ukazuju li pitanja na probleme od zajedničkog interesa; i
- (b) ovisno o prirodi takvih problema:
 - zajednički razmotriti treba li koordinirati djelovanje ugovornih stranaka u okviru predmetnih međunarodnih organizacija, odnosno
 - zajednički razmotriti sve ostale pristupe koji bi mogli biti primjereni.

2. Što je prije moguće ugovorne stranke razmjenjuju sve informacije važne za ciljeve opisane u stavku 1.

Članak 26.

1. Glavni ciljevi savjetovanja predviđenih u članku 24. točki (b) jesu ispitati mjerodavna pitanja i razmotriti sve pristupe koji bi mogli biti primjereni.

▼B

2. U smislu savjetovanja iz stavka 1. svaka ugovorna stranka obavješćuje drugu ugovornu stranku o mogućim razvojemima u području zračnog prometa i o provedbi bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih u tom području.

Članak 27.

1. Savjetovanja predviđena člancima 24., 25. i 26. održavaju se u okviru Zajedničkog odbora.

2. Ako bi sporazum između jedne ugovorne stranke i treće zemlje ili međunarodne organizacije negativno utjecao na interese druge ugovorne stranke, potonja može, neovisno o odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, kako je uključena u Prilogu ovom Sporazumu, poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere u području pristupa tržištu kako bi zadržala ravnotežu ovog Sporazuma. Takve se mjere, međutim, mogu donijeti tek nakon održavanja savjetovanja o tom pitanju u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE 8.

Završne odredbe*Članak 28.*

Predstavnici, stručnjaci i ostali službenici ugovornih stranaka ne smiju, čak i nakon prestanka njihovih dužnosti, otkrivati informacije dobivene u okviru ovog Sporazuma, koje su obuhvaćene obvezom profesionalne tajne.

Članak 29.

Svaka ugovorna stranka može iznijeti sporni predmet koji se tiče tumačenja ili primjene ovog Sporazuma pred Zajednički odbor. Potonji nastoji riješiti spor. Zajedničkom odboru se dostavljaju sve informacije koje se mogu iskoristiti kako bi se omogućilo dubinsko ispitivanje situacije, a s ciljem pronalaženja prihvatljivog rješenja. U tu svrhu Zajednički odbor preispituje sve mogućnosti održavanja urednog pravilnog ovog Sporazuma. Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na pitanja koja su u isključivoj nadležnosti Suda Europskih zajednica prema članku 20.

Članak 30.

1. Ako jedna od ugovornih stranaka želi revidirati odredbe ovog Sporazuma, o tome obavješćuje Zajednički odbor. Izmjena ovog Sporazuma stupa na snagu nakon dovršenja odgovarajućih internih postupaka.

2. Zajednički odbor može, na prijedlog jedne ugovorne stranke i u skladu s člankom 23., donijeti odluku o preinaci Priloga.

▼ B*Članak 31.*

Ako se jedna ugovorna stranka odbija pridržavati bilo koje obveze iz ovog Sporazuma, druga ugovorna stranka može, ne dovodeći u pitanje članak 22. te nakon što je dovršila sve ostale primjenjive postupke predviđene u ovom Sporazumu, poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere radi održavanja ravnoteže ovog Sporazuma.

Članak 32.

Prilog ovog Sporazuma čini njegov sastavni dio.

Članak 33.

Ne dovodeći u pitanje članak 16., ovaj Sporazum zamjenjuje relevantne odredbe bilateralnih dogovora koji su na snazi između Švicarske, s jedne strane, i država članica EZ-a, s druge strane, u pogledu svih pitanja obuhvaćenih ovim Sporazumom i njegovim Prilogom.

Članak 34.

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na područja na kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice i pod uvjetima utvrđenima u tom Ugovoru i na državno područje Švicarske, s druge strane.

Članak 35.

1. U slučaju prestanka ovog Sporazuma u skladu s odredbama članka 36. stavka 4., zračni prijevoz koji se obavlja na dan njegovog isteka u skladu s odredbama članka 15. mogu se nastaviti do kraja razdoblja određivanja reda letenja u kojem pada datum isteka.

2. Na prava i obveze koje poduzetnici stječu u skladu s člancima 4. i 5. ovog Sporazuma i pravilima Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92 kako je uključena u Prilogu ovom Sporazumu, ne utječe prestanak važenja ovog Sporazuma u skladu s odredbama članka 36. stavka 4.

Članak 36.

1. Ovaj Sporazum ratificiraju ili potvrđuju ugovorne stranke u skladu s vlastitim postupcima. Stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon posljednje obavijesti o polaganju isprave o ratifikaciji ili odobrenju svih sedam sljedećih sporazuma:

- sporazum o zračnom prometu,
- sporazum o slobodnom kretanju osoba,
- sporazum o prijevozu robe i putnika željeznicom i cestom,
- sporazum o trgovini poljoprivrednim proizvodima,
- sporazum o određenim aspektima javne nabave,
- sporazum o međusobnom priznavanju u vezi s ocjenom sukladnosti,
- sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji.

▼B

2. Ovaj se Sporazum sklapa na početno razdoblje od sedam godina. Obnavlja se na neodređeno vrijeme osim ako Zajednica ili Švicarska drugu ugovornu stranku obavijesti o suprotnom prije isteka početnog razdoblja. Ako se daje takva obavijest, primjenjuje se stavak 4.

3. Zajednica ili Švicarska mogu okončati ovaj Sporazum obavješćivanjem druge ugovorne stranke o svojoj odluci. U slučaju kada se daje takva obavijest, primjenjuje se stavak 4.

4. Sedam sporazuma iz stavka 1. prestaju se primjenjivati šest mjeseci nakon primitka obavijesti o neobnavljanju, kako je navedeno u stavku 2., odnosno o prestanku, kako je navedeno u stavku 3.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίγραφα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα· καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine, in two copies in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en deux exemplaires en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in due copie, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, in tweevoud, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

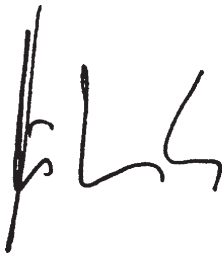
Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalil, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundranittionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne

▼ B

Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la Confederación Suiza
 For Det Schweiziske Edsforbund
 Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
 Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
 For the Swiss Confederation
 Pour la Confédération suisse
 Per la Confederazione svizzera
 Voor de Zwitserse Bondsstaat
 Pela Confederação Suíça
 Sveitsin valaliiton puolesta
 På Schweiziska Edsförbundets vägnar

▼ **M22***PRILOG*

Za potrebe ovog Sporazuma:

- Ugovorom iz Lisabona, koji je stupio na snagu 1. prosinca 2009., Europska unija zamjenjuje i nasljeđuje Europsku zajednicu,
- kad god akti navedeni u ovom Prilogu sadržavaju upućivanje na države članice Europske zajednice, koja je zamijenjena Europskom unijom, ili zahtjev za poveznicu s potonjom, u smislu ovog Sporazuma smatra se da se upućivanja jednako odnose na Švicarsku ili na zahtjev za poveznicu sa Švicarskom,
- upućivanja na uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92 i (EEZ) br. 2408/92 iz članaka 4., 15., 18., 27. i 35. Sporazuma smatraju se upućivanjima na Uredbu (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća,
- ne dovodeći u pitanje članak 15. ovog Sporazuma, izrazom „zračni prijevoznik Zajednice” u sljedećim direktivama i uredbama Zajednice obuhvaćen je zračni prijevoznik koji ima licenciju i glavno mjesto poslovanja te registrirano sjedište, ako ga ima, u Švicarskoj u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1008/2008. Svako upućivanje na Uredbu (EEZ) br. 2407/92 tumači se kao upućivanje na Uredbu (EZ) br. 1008/2008,
- svako upućivanje u sljedećim tekstovima na članke 81. i 82. Ugovora ili na članke 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije tumači se kao upućivanje na članke 8. i 9. ovog Sporazuma.

1. Liberalizacija zrakoplovstva i drugi propisi o civilnom zrakoplovstvu

br. 1008/2008

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici

br. 2000/79

Direktiva Vijeća od 27. studenoga 2000. o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena mobilnog osoblja u civilnom zrakoplovstvu, koji su sklopili Udruženje europskih zračnih prijevoznika (AEA), Udruženje europskih radnika u prometu (ETF), Europska udruga osoblja pilotskih kabina (ECA), Udruženje europskih regionalnih zračnih prijevoznika (ERA) i Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IACA)

br. 93/104

Direktiva Vijeća od 23. studenoga 1993. o određenim aspektima organizacije radnog vremena, kako je izmijenjena:

— Direktivom 2000/34/EZ

br. 437/2003

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2003. o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu

br. 1358/2003

Uredba Komisije od 31. srpnja 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu i o izmjeni njezinih priloga I. i II.

▼ **M22**

br. 785/2004

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 285/2010

br. 95/93

Uredba Vijeća od 18. siječnja 1993. o zajedničkim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice (članci 1.–12.), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 793/2004

br. 2009/12

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o naknadama zračnih luka

br. 96/67

Direktiva Vijeća od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice

(članci 1.–9., 11.–23. i 25.)

br. 80/2009

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89

2. **Pravila tržišnog natjecanja**

br. 1/2003

Uredba Vijeća od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u (članci 1.–13., 15.–45.)

(U mjeri u kojoj je ta Uredba relevantna za primjenu ovog Sporazuma. Uključenje ove Uredbe ne utječe na podjelu zadataka u skladu s ovim Sporazumom.)

br. 773/2004

Uredba Komisije od 7. travnja 2004. o postupcima koje Komisija vodi na temelju članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1792/2006

— Uredbom Komisije (EZ) br. 622/2008

br. 139/2004

Uredba Vijeća od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ-a o koncentracijama)

(članci 1.–18., članak 19. stavci 1.–2. i članci 20.–23.)

S obzirom na članak 4. stavak 5. Uredbe o koncentracijama, između Europske zajednice i Švicarske primjenjuje se sljedeće:

1. u pogledu koncentracije, kako je definirana u članku 3. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i koja nema dimenziju Zajednice u smislu članka 1. te Uredbe te koja se može preispitati prema nacionalnom pravu tržišnog natjecanja najmanje triju država članica EZ-a i Švicarske Konfederacije, osobe ili poduzetnici iz članka 4. stavka 2. te Uredbe mogu, prije prijavljivanja nadležnim tijelima, obrazloženim podneskom obavijestiti Komisiju EZ-a da bi koncentraciju trebala ispitati Komisija;

▼ **M22**

2. Europska komisija bez odgode prosljeđuje sve podneske Švicarskoj Konfederaciji u skladu s člankom 4. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i prethodnim stavkom;
3. ako Švicarska Konfederacija izrazi protivljenje zahtjevu za upućivanje predmeta, švicarsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje zadržava svoju nadležnost i predmet se ne upućuje iz Švicarske Konfederacije u skladu s ovim stavkom.

S obzirom na rokove iz članka 4. stavaka 4. i 5., članka 9. stavaka 2. i 6. i članka 22. stavka 2. Uredbe o koncentracijama:

1. Europska komisija bez odgode šalje Švicarskoj Konfederaciji sve relevantne dokumente u skladu s člankom 4. stavcima 4. i 5., člankom 9. stavcima 2. i 6. i člankom 22. stavkom 2.;
2. rokovi iz članka 4. stavaka 4. i 5., članka 9. stavaka 2. i 6. i članka 22. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 139/2004 za Švicarsku Konfederaciju počinju teći kad švicarsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje primi relevantne dokumente.

br. 802/2004

Uredba Komisije od 7. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (članci 1.–24.), kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1792/2006

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1033/2008

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1269/2013

br. 2006/111

Direktiva Komisije od 16. studenoga 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzeća, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzeća

br. 487/2009

Uredba Vijeća od 25. svibnja 2009. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na određene kategorije sporazuma i usklađenih praksi u sektoru zračnog prometa

3. Sigurnost zračnog prometa

br. 216/2008

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 690/2009

— Uredbom (EZ) br. 1108/2009

— Uredbom Komisije (EU) br. 6/2013

Agencija i u Švicarskoj uživa ovlasti koje su joj dodijeljene u skladu s odredbama Uredbe.

Komisija i u Švicarskoj uživa ovlasti koje su joj dodijeljene za odluke u skladu s člankom 11. stavkom 2., člankom 14. stavcima 5. i 7., člankom 24. stavkom 5., člankom 25. stavkom 1., člankom 38. stavkom 3. podtočkom i., člankom 39. stavkom 1., člankom 40. stavkom 3., člankom 41. stavcima 3. i 5., člankom 42. stavkom 4., člankom 54. stavkom 1. i člankom 61. stavkom 3.

▼ **M22**

Neovisno o horizontalnoj prilagodbi predviđenoj u drugoj alineji Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, smatra se da se upućivanja na „države članice” iz članka 65. Uredbe ili iz odredaba Odluke 1999/468/EZ navedene u toj odredbi ne odnose na Švicarsku.

Ništa se u ovoj Uredbi ne tumači tako da se na Europsku agenciju za sigurnost zračnog prometa (EASA) prenosi ovlast za postupanje u ime Švicarske u skladu s međunarodnim sporazumima za bilo koje druge svrhe osim za pomoć pri izvršenju njezinih obveza na temelju navedenih sporazuma.

Za potrebe ovog Sporazuma, tekst Uredbe tumači se uz sljedeće prilagodbe:

(a) članak 12. mijenja se kako slijedi:

- i. u stavku 1. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „ili Švicarska”;
- ii. u stavku 2. točki (a) nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „ili Švicarska”;
- iii. u stavku 2. brišu se točke (b) i (c);
- iv. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Kad god Zajednica pregovara s trećom zemljom o sklapanju sporazuma u skladu s kojim država članica ili Agencija može izdati certifikate na temelju certifikata koje su izdala zrakoplovna tijela te treće zemlje, nastoji za Švicarsku dobiti ponudu za sličan sporazum s predmetnom trećom zemljom. Švicarska zauzvrat nastoji s trećim zemljama sklopiti sporazume koji odgovaraju sporazumima Zajednice.”;

(b) u članku 29. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Iznimno od odredaba članka 12. stavka 2. točke (a) Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica, švicarski državljani koji imaju sva prava kao državljani mogu se zaposliti na osnovi ugovora s izvršnim direktorom Agencije.”;

(c) u članku 30. dodaje se sljedeći stavak:

„Švicarska na Agenciju primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije koji je naveden u Prilogu A ovom Prilogu, u skladu s Dodatkom Prilogu A.”;

(d) u članku 37. dodaje se sljedeći stavak:

„Švicarska u potpunosti sudjeluje u Upravnom odboru i unutar njega ima ista prava i obveze kao države članice Europske unije, osim prava glasa.”;

(e) u članku 59. dodaje se sljedeći stavak:

„12. Švicarska sudjeluje u financijskom doprinosu iz stavka 1. točke (b) u skladu sa sljedećom formulom:

$$S (0,2/100) + S [1 - (a + b) 0,2/100] c/C$$

pri čemu je:

S = dio proračuna Agencije koji nije obuhvaćen naknadama i pristojbama iz stavka 1. točaka (c) i (d)

▼ **M22**

a = broj pridruženih zemalja

b = broj država članica EU-a

c = doprinos Švicarske proračunu ICAO

C = ukupni doprinos država članica EU-a i pridruženih zemalja proračunu ICAO.”;

(f) u članku 61. dodaje se sljedeći stavak:

„Odredbе koje se odnose na financijski nadzor koje provodi Zajednica u Švicarskoj u vezi sa sudionicima u aktivnostima Agencije utvrđene su u Prilogu B ovom Prilogu.”;

(g) Prilog II. Uredbi proširuje se kako bi uključio sljedeće zrakoplove kao proizvode obuhvaćene člankom 2. stavkom 3. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe Komisije (EZ) br. 1702/2003 od 24. rujna 2003. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovibenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija ⁽¹⁾:

A/c – [HB-IMY, HB-IWY] – tip Gulfstream G-IV

A/c – [HB-IMJ, HB-IVZ, HB-JES] – tip Gulfstream G-V

A/c – [HB-ZCW, HB-ZDF] – tip MD900.

br. 1108/2009

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 216/2008 u području aerodroma, upravljanja zračnim prometom i usluga u zračnoj plovidbi i o stavljanju izvan snage Direktive 2006/23/EZ

br. 1178/2011

Uredba Komisije od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 290/2012

— Uredbom Komisije (EU) br. 70/2014

— Uredbom Komisije (EU) br. 245/2014

— Uredbom Komisije (EU) 2015/445

br. 3922/91

Uredba Vijeća od 16. prosinca 1991. o usklađivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva (članci 1.–3., članak 4. stavak 2., članci 5.–11. i članak 13.), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1899/2006

— Uredbom (EZ) br. 1900/2006

— Uredbom Komisije (EZ) br. 8/2008

— Uredbom Komisije (EZ) br. 859/2008

br. 996/2010

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ, kako je izmijenjena:

⁽¹⁾ SL L 243, 27.9.2003., str. 6.

▼ **M22**

— Uredbom (EU) br. 376/2014

br. 104/2004

Uredba Komisije od 22. siječnja 2004. o utvrđivanju pravila o organizaciji i sastavu Žalbenog odbora Europske agencije za sigurnost zračnog prometa

br. 2111/2005

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2005. o uspostavi popisa Zajednice koji sadržava zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice, o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji obavlja let i stavljanju izvan snage članka 9. Direktive 2004/36/EZ

br. 473/2006

Uredba Komisije od 22. ožujka 2006. o utvrđivanju provedbenih pravila za popis Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća

br. 474/2006

Uredba Komisije od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je zadnje izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/2322

br. 1332/2011

Uredba Komisije od 16. prosinca 2011. o zahtjevima uporabe zajedničkoga zračnog prostora i operativnim procedurama za izbjegavanje sudara u zraku

br. 646/2012

Provedbena uredba Komisije od 16. srpnja 2012. o propisivanju detaljnih pravila o globama i periodičnim novčanim kaznama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća

br. 748/2012

Uredba Komisije od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 7/2013

— Uredbom Komisije (EU) br. 69/2014

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1039

br. 965/2012

Uredba Komisije od 5. listopada 2012. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 800/2013

— Uredbom Komisije (EU) br. 71/2014

— Uredbom Komisije (EU) br. 83/2014

— Uredbom Komisije (EU) br. 379/2014

— Uredbom Komisije (EU) 2015/140

▼ **M22**

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1329

— Uredbom Komisije (EU) 2015/640

br. 2012/780

Odluka Komisije od 5. prosinca 2012. o pravima pristupa Europskoj središnjoj bazi podataka za sigurnosne preporuke i pripadajuće odgovore, uspostavljenoj člankom 18. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ

br. 628/2013

Provedbena uredba Komisije od 28. lipnja 2013. o metodama rada Europske agencije za sigurnost zračnog prometa prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora u području standardizacije i praćenju primjene pravila Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 736/2006

br. 139/2014

Uredba Komisije od 12. veljače 2014. o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća

br. 319/2014

Uredba Komisije od 27. ožujka 2014. o pristojbama i naknadama koje ubire Europska agencija za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 593/2007

br. 452/2014

Uredba Komisije od 29. travnja 2014. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća

br. 1321/2014

Uredba Komisije od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1088

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1536

br. 2015/340

Uredba Komisije od 20. veljače 2015. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka koji se odnose na dozvole i certifikate kontrolora zračnog prometa u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011

br. 2015/640

Uredba Komisije od 23. travnja 2015. o dodatnim specifikacijama u pogledu plovidbenosti za određenu vrstu operacija i o izmjeni Uredbe (EU) br. 965/2012

br. 2015/1018

Provedbena uredba Komisije od 29. lipnja 2015. o utvrđivanju popisa u kojem se klasificiraju događaji u civilnom zrakoplovstvu koje treba obvezno prijaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća

▼ **M22****4. Zaštita zračnog prostora***br. 300/2008*

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2320/2002

br. 272/2009

Uredba Komisije od 2. travnja 2009. o dopunjavanju zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa utvrđenih u Prilogu Uredbi (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 297/2010

— Uredbom Komisije (EU) br. 720/2011

— Uredbom Komisije (EU) br. 1141/2011

— Uredbom Komisije (EU) br. 245/2013

br. 1254/2009

Uredba Komisije od 18. prosinca 2009. o utvrđivanju mjerila na temelju kojih se državama članicama omogućuje odstupanje od zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa i donošenje alternativnih mjera zaštite

br. 18/2010

Uredba Komisije od 8. siječnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa specifikacijama za nacionalne programe kontrole kvalitete u području zaštite civilnog zračnog prometa

br. 72/2010

Uredba Komisije od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju postupaka za provođenje inspekcija Komisije u području zaštite zračnog prometa

br. 2015/1998

Provedbena uredba Komisije od 5. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/2426

br. 2015/8005

Provedbena odluka Komisije od 16. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa koje sadržavaju informacije iz članka 18. točke (a) Uredbe (EZ) br. 300/2008

5. Upravljanje zračnim prometom*br. 549/2004*

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskoga neba (Okvirna uredba), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009

Komisija ima u Švicarskoj prava dodijeljena na temelju članaka 6., 8., 10., 11. i 12.

Članak 10. mijenja se kako slijedi:

▼ **M22**

U stavku 2., riječi „na razini Zajednice” zamjenjuju se riječima „na razini Zajednice, uključujući Švicarsku”.

Neovisno o horizontalnoj prilagodbi na koju se upućuje u drugoj alineji Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, smatra se da se upućivanja na „države članice” iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 549/2004 ili iz odredaba Odluke 1999/468/EZ navedene u toj odredbi ne odnose na Švicarsku.

br. 550/2004

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009

Komisija u odnosu na Švicarsku ima ovlasti koje su joj dodijeljene na temelju članaka 9.a, 9.b, 15., 15.a, 16. i 17.

Za potrebe ovoga Sporazuma odredbe ove Uredbe mijenjaju se kako slijedi:

(a) članak 3. mijenja se kako slijedi:

u stavku 2. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „i Švicarska”;

(b) članak 7. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. i stavku 6. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „i Švicarska”;

(c) članak 8. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „i Švicarska”;

(d) članak 10. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „i Švicarska”;

(e) članak 16. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija svoju odluku upućuje državama članicama i o tome obavješćuje davatelja usluga, ako je pravno nadležan.”.

br. 551/2004

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o organizaciji i korištenju zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o zračnom prostoru), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009.

Komisija u Švicarskoj ima prava koja su joj dodijeljena na temelju članaka 3.a, 6. i 10.

br. 552/2004

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009.

Komisija u Švicarskoj ima prava koja su joj dodijeljena na temelju članaka 4. i 7. i članka 10. stavka 3.

▼ **M22**

Za potrebe ovoga Sporazuma odredbe ove Uredbe mijenjaju se kako slijedi:

(a) članak 5. mijenja se kako slijedi:

u stavku 2. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „ili Švicarska”;

(b) članak 7. mijenja se kako slijedi:

u stavku 4. nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „ili Švicarska”;

(c) Prilog III. mijenja se kako slijedi:

u odjeljku 3., drugoj i posljednjoj alineji, nakon riječi „Zajednica” umeću se riječi „ili Švicarska”.

br. 2150/2005

Uredba Komisije od 23. prosinca 2005. o utvrđivanju zajedničkih pravila za fleksibilno korištenje zračnog prostora

br. 1033/2006

Uredba Komisije od 4. srpnja 2006. o utvrđivanju zahtjeva o postupcima za planove leta u fazi prije polijetanja za jedinstveno europsko nebo, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 428/2013

br. 1032/2006

Uredba Komisije od 6. srpnja 2006. o utvrđivanju zahtjeva za automatske sustave za razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 30/2009

br. 730/2006

Uredba Komisije od 11. svibnja 2006. o klasifikaciji zračnog prostora i o pristupu u zračni prostor letova koji se obavljaju u skladu s pravilima vizualnog letenja iznad razine leta 195, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012

br. 219/2007

Uredba Vijeća od 27. veljače 2007. o uspostavljanju zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije Europskog sustava upravljanja zračnim prometom (SESAR), kako je izmijenjena:

— Uredbom Vijeća (EZ) br. 1361/2008

— Uredbom Vijeća (EU) br. 721/2014

br. 633/2007

Uredba Komisije od 7. lipnja 2007. o utvrđivanju zahtjeva za primjenu protokola za prijenos poruka o letu koji se upotrebljava u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 283/2011

br. 482/2008

Uredba Komisije od 30. svibnja 2008. o uspostavi sustava za osiguranje sigurnosti softvera koji moraju uvesti pružatelji usluga u zračnoj plovidbi i o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 2096/2005

▼ **M22**

br. 29/2009

Uredba Komisije od 16. siječnja 2009. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/310.

Za potrebe ovoga Sporazuma tekst Uredbe tumači se uz sljedeću prilagodbu:

u Prilogu I. dijelu A dodaje se „UIR Švicarske”.

br. 262/2009

Uredba Komisije od 30. ožujka 2009. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s usklađenom dodjelom i uporabom Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo

br. 73/2010

Uredba Komisije od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1029/2014

br. 255/2010

Uredba Komisije od 25. ožujka 2010. o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje protokom zračnog prometa, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012

br. C(2010) 5134

Odluka Komisije od 29. srpnja 2010. o imenovanju tijela za vrednovanje rezultata jedinstvenog europskog neba

br. 2014/672

Provedbena odluka Komisije od 24. rujna 2014. o produljenju imenovanja tijela za reviziju performansi jedinstvenog europskog neba

br. 176/2011

Uredba Komisije od 24. veljače 2011. o informacijama koje se moraju dostaviti prije uspostavljanja i izmjene funkcionalnog bloka zračnog prostora

br. 677/2011

Uredba Komisije od 7. srpnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) i izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2010, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 970/2014

br. 2011/4130

Odluka Komisije od 7. srpnja 2011. o imenovanju mrežnog upravitelja mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) jedinstvenog europskog neba

br. 1034/2011

Provedbena uredba Komisije od 17. listopada 2011. o nadzoru sigurnosti u upravljanju zračnim prometom i uslugama u zračnoj plovidbi i o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2010

▼ **M22**

br. 1035/2011

Provedbena uredba Komisije od 17. listopada 2011. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga u zračnoj plovidbi i izmjeni uredaba (EZ) br. 482/2008 i (EU) br. 691/2010, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 448/2014

br. 1206/2011

Provedbena uredba Komisije od 22. studenoga 2011. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s identifikacijom zrakoplova u okviru nadzora za jedinstveno europsko nebo

Za potrebe ovoga Sporazuma tekst Uredbe tumači se uz sljedeću prilagodbu:

u Prilogu I. dodaje se „UIR Švicarske”.

br. 1207/2011

Provedbena uredba Komisije od 22. studenoga 2011. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s učinkovitošću i interoperabilnošću nadzora za Jedinstveno europsko nebo, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1028/2014

br. 923/2012

Provedbena uredba Komisije od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010, kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2015/340

br. 1079/2012

Provedbena uredba Komisije od 16. studenoga 2012. o utvrđivanju zahtjeva za razmak između govornih kanala za jedinstveno europsko nebo, kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 657/2013

br. 390/2013

Provedbena uredba Komisije od 3. svibnja 2013. o utvrđivanju plana performansi za usluge u zračnoj plovidbi i mrežne funkcije

br. 391/2013

Provedbena uredba Komisije od 3. svibnja 2013. o uspostavi zajedničkog sustava obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi

br. 409/2013

Provedbena uredba Komisije od 3. svibnja 2013. o definiciji zajedničkih projekata, uspostavi upravljanja i utvrđivanju poticaja za potporu provedbi europskoga glavnog plana upravljanja zračnim prometom

br. 2014/132

Provedbena odluka Komisije od 11. ožujka 2014. kojom se postavljaju ciljevi performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom i granične vrijednosti za upozoravanje za drugo referentno razdoblje od 2015. do 2019. godine

▼ **M22**

br. 716/2014

Provedbena uredba Komisije od 27. lipnja 2014. o uspostavljanju Zajedničkog pilot-projekta za potporu provedbe Glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom

6. Okruženje i buka

br. 2002/30

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 26. ožujka 2002. o utvrđivanju pravila i postupaka u vezi s uvođenjem operativnih ograničenja vezanih uz buku u zračnim lukama Zajednice (članci 1.–12. i 14.–18.)

(Primjenjuju se izmjene Priloga I. koje proizlaze iz Priloga II. poglavlja 8. (Prometna politika) odjeljka G (Zračni promet) točke 2. Akta o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbe Ugovora na kojima se temelji Europska unija.)

br. 89/629

Direktiva Vijeća od 4. prosinca 1989. o ograničavanju emisije buke civilnih dozvučnih mlaznih zrakoplova

(članci 1.–8.)

br. 2006/93

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uređenju uporabe zrakoplova obuhvaćena dijelom II. poglavljem 3. sveskom 1. Priloga 16. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, drugo izdanje (1988.)

7. Zaštita potrošača

br. 90/314

Direktiva Vijeća od 13. lipnja 1990. o putovanjima, odmorima i kružnim putovanjima u paket aranžmanima.

(članci 1.–10.)

br. 93/13

Direktiva Vijeća od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima

(članci 1.–11.)

br. 2027/97

Uredba Vijeća od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u slučaju nesreća (članci 1.–8.), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 889/2002

br. 261/2004

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91

(članci 1.–18.)

▼ M22

br. 1107/2006

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu.

8. Razno

br. 2003/96

Direktiva Vijeća od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije

(članak 14. stavak 1. točka (b) i članak 14. stavak 2.)

9. Prilozi

A: Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije

B: Uredbe o financijskom nadzoru od strane Europske unije u pogledu švicarskih sudionika u djelatnostima EASA-e

▼ **M22***PRILOG A***PROTOKOL O POVLASTICAMA I IMUNITETIMA EUROPSKE UNIJE**

VISOKE UGOVORNE STRANKE,

UZIMAJUĆI U OBZIR da, u skladu s člankom 343. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i člankom 191. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (dalje u tekstu: EZAE), Europska unija i EZAE uživaju na državnim područjima država članica takve povlastice i imunitete koji su potrebni za obavljanje njihovih zadataka,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećim odredbama, koje se prilažu Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju:

POGLAVLJE I.**DOBRA, SREDSTVA, IMOVINA I POSLOVANJE EUROPSKE UNIJE***Članak 1.*

Prostorije i zgrade Unije su nepovredive. Ne smiju se pretraživati, privremeno oduzeti, zaplijeniti niti izvesti. Dobra i imovina Unije ne smiju biti predmetom upravnih ili sudskih mjera prisile bez ovlaštenja Suda Europske unije.

Članak 2.

Arhive Unije su nepovredive.

Članak 3.

Unija, njezina imovina, prihodi i druga dobra oslobođeni su svih izravnih poreza.

Vlade država članica, kad god je to moguće, poduzimaju odgovarajuće mjere za doznačivanje ili povrat iznosa neizravnih poreza ili trgovačkih poreza uključenih u cijenu pokretnina ili nekretnina, u slučajevima kad Unija za svoje službene potrebe obavlja veće kupnje, čija cijena uključuje i ovakve poreze. Međutim, primjena ovih odredaba ne smije prouzročiti narušavanje tržišnog natjecanja u Uniji.

Ne odobrava se oslobođenje od poreza i davanja koji se plaćaju kao naknade za javne komunalne usluge.

Članak 4.

Unija je oslobođena svih carina, zabrana i ograničenja pri uvozu i izvozu na predmete namijenjene njezinoj službenoj uporabi; tako uvezenim predmetima ne smije se raspolagati, ni uz naplatu ni besplatno, na državnom području zemlje u koju su uvezeni, osim prema uvjetima koje odobri vlada te zemlje.

Uniju se isto tako oslobađa svih carina te svih zabrana i ograničenja pri uvozu i izvozu svojih publikacija.

▼ **M22**

POGLAVLJE II.

KOMUNIKACIJA I PROPUSNICE *LAISSEZ-PASSER**Članak 5.*

Pri službenoj komunikaciji i prijenosu svih svojih dokumenata institucije Unije na državnom području svake države članice uživaju tretman koji ta država priznaje diplomatskim misijama.

Službena korespondencija i ostala službena komunikacija institucija Unije ne podliježu cenzuri.

Članak 6.

Predsjednici institucija Unije mogu članovima i službenicima tih institucija izdati propusnice *laissez-passer* u obliku koji Vijeće propisuje običnom većinom, a koje vlasti država članica priznaju kao valjane putne isprave. Te propusnice *laissez-passer* izdaju se dužnosnicima i ostalim službenicima pod uvjetima utvrđenima u Pravilniku o osoblju za dužnosnike i uvjetima zapošljavanja ostalih službenika Unije.

Komisija može sklopiti sporazume na temelju kojih se te propusnice *laissez-passer* priznaju kao valjane putne isprave na državnom području trećih zemalja.

POGLAVLJE III.

ZASTUPNICI EUROPSKOG PARLAMENTA*Članak 7.*

Slobodno kretanje zastupnika Europskog parlamenta koji putuju u mjesto ili iz mjesta zasjedanja Europskog parlamenta ne podliježe nikakvim administrativnim ili drugim ograničenjima.

Zastupnicima Europskog parlamenta priznaju se pri carinskoj i tečajnoj kontroli:

- (a) od strane njihove vlade, jednake olakšice koje se odobravaju višim dužnosnicima prilikom putovanja u inozemstvo radi privremenih službenih misija;
- (b) od strane vlada ostalih država članica, jednake olakšice koje se priznaju predstavnicima stranih vlada na privremenim službenim misijama.

Članak 8.

Zastupnici Europskog parlamenta ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku ispitivanja, zadržavanja ili sudskog postupka radi izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju svojih dužnosti.

Članak 9.

Za vrijeme zasjedanja Europskog parlamenta njegovi zastupnici uživaju:

- (a) na državnom području svoje države, imunitet koji se priznaje zastupnicima parlamenta te države;
- (b) na državnom području bilo koje druge države članice, imunitet od svake mjere zadržavanja i od sudskog postupka.

Imunitet se isto tako primjenjuje na zastupnike tijekom putovanja u mjesto i iz mjesta zasjedanja Europskog parlamenta.

▼ **M22**

Ako je zastupnik zatečen pri počinjenju kaznenog djela, pozivanje na imunitet nije moguće i u tom slučaju Europski parlament može ostvariti pravo na ukidanje imuniteta jednom od svojih zastupnika.

POGLAVLJE IV.

PREDSTAVNICI DRŽAVA ČLANICA KOJI SUDJELUJU U RADU INSTITUCIJA EUROPSKE UNIJE*Članak 10.*

Predstavnici država članica koji sudjeluju u radu institucija Unije, njihovi savjetnici i tehnički stručnjaci uživaju uobičajene povlastice, imunitete i olakšice prilikom obnašanja svojih dužnosti te za vrijeme putovanja u mjesto i iz mjesta sastajanja.

Ovaj se članak primjenjuje i na članove savjetodavnih tijela Unije.

POGLAVLJE V.

DUŽNOSNICI I OSTALI SLUŽBENICI EUROPSKE UNIJE*Članak 11.*

Na državnom području svake države članice i bez obzira na njihovo državljanstvo, dužnosnici i ostali službenici Unije:

- (a) podložno odredbama Ugovora o, s jedne strane, propisima o odgovornosti dužnosnika i ostalih službenika prema Uniji i, s druge strane, nadležnosti Suda Europske unije u sporovima između Unije i njezinih dužnosnika i ostalih službenika, uživaju imunitet od sudskih postupaka u pogledu djela koja počinje pri obnašanju službenih dužnosti, uključujući izgovorene ili napisane riječi. Taj imunitet uživaju i nakon prestanka obnašanja dužnosti;
- (b) zajedno sa svojim supružnicima i uzdržavanim članovima obitelji, ne podliježu imigracijskim ograničenjima ni formalnostima za prijavu stranaca;
- (c) u pogledu monetarnih ili tečajnih propisa uživaju jednake olakšice koje se uobičajeno priznaju dužnosnicima međunarodnih organizacija;
- (d) imaju pravo bez carine uvesti svoj namještaj i druge predmete za osobnu uporabu prilikom prvog preuzimanja dužnosti u dotičnoj državi te pravo da ih nakon prestanka dužnosti u toj državi ponovno izvezu bez carine, podložno u oba slučaja uvjetima koje vlada države u kojoj ostvaruju to pravo smatra potrebnima;
- (e) imaju pravo bez carine uvesti motorno vozilo za osobnu uporabu, kupljeno u državi svojeg posljednjeg boravišta ili u državi čiji su državljani, prema uvjetima koji vrijede na domaćem tržištu te države te ga ponovno izvesti bez carine, podložno u oba slučaja uvjetima koje vlada države u kojoj ostvaruju to pravo smatra potrebnima.

Članak 12.

Dužnosnici i ostali službenici Unije dužni su plaćati porez u korist Unije na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuje Unija, u skladu s uvjetima i postupkom koje utvrđuju Europski parlament i Vijeće, uredbama u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom te nakon savjetovanja s navedenim institucijama.

▼ **M22**

Oslobođeni su od plaćanja nacionalnih poreza na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuje Unija.

Članak 13.

U primjeni poreza na dohodak, na bogatstvo i na nasljedstvo te pri primjeni konvencija o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sklopljenih između država članica Unije, za dužnosnike i ostale službenike Unije koji isključivo radi obnašanja svojih dužnosti u službi Unije imaju boravište na državnom području države članice koja nije država njihove porezne rezidentnosti, u trenutku stupanja u službu Unije, smatra se, kako u državi njihova stvarnog boravišta tako i u državi njihove porezne rezidentnosti, da su zadržali rezidentnost u potonjoj državi, pod uvjetom da je ta država članica Unije. Ta se odredba primjenjuje i na bračnog druga ako on/ona ne obavlja zasebno plaćeno zanimanje te na djecu koju uzdržavaju i za koju skrbe osobe iz ovog članka.

Pokretna imovina koja pripada osobama iz prethodnoga članka i koja se nalazi na državnom području države u kojoj borave oslobođena je poreza na nasljedstvo u toj državi; za takvu se imovinu pri procjeni tog poreza smatra, uz poštovanje prava trećih zemalja i moguće primjene odredbi međunarodnih konvencija o dvostrukom oporezivanju, da se nalazi u državi porezne rezidentnosti.

Pri primjeni odredaba ovog članka ne uzima se u obzir rezidentnost stečena isključivo zbog obnašanja dužnosti u službi drugih međunarodnih organizacija.

Članak 14.

Europski parlament i Vijeće, uredbama u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s dotičnim institucijama, utvrđuju sustav doprinosa za socijalno osiguranje za dužnosnike i ostale službenike Unije.

Članak 15.

Europski parlament i Vijeće, uredbama, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s ostalim predmetnim institucijama, utvrđuju kategorije dužnosnika i ostalih službenika Unije na koje se u cijelosti ili djelomično primjenjuju odredbe članka 11., članka 12. stavka 2. i članka 13.

Imena, razredi te adrese dužnosnika i drugih službenika uključenih u takve kategorije periodično se dostavljaju vladama država članica.

POGLAVLJE VI.

POVLASTICE I IMUNITETI MISIJA TREĆIH ZEMALJA KOJE SU AKREDITIRANE PRI EUROPSKOJ UNIJI*Članak 16.*

Država članica na čijem državnom području Unija ima sjedište priznaje misijama trećih zemalja koje su akreditirane pri Uniji uobičajeni diplomatski imunitet i povlastice.

▼ **M22****POGLAVLJE VII.
OPĆE ODREDBE***Članak 17.*

Dužnosnicima i ostalim službenicima Unije priznaju se povlastice, imuniteti i olakšice isključivo u interesu Unije.

Svaka institucija Unije mora ukinuti imunitet priznat dužnosniku ili drugom službeniku kad god smatra da ukidanje tog imuniteta nije u suprotnosti s interesima Unije.

Članak 18.

U smislu primjene ovog Protokola institucije Unije surađuju s odgovornim tijelima dotičnih država članica.

Članak 19.

Članci od 11. do 14. i članak 17. primjenjuju se na članove Komisije.

Članak 20.

Članci od 11. do 14. i članak 17. primjenjuju se na suce, nezavisne odvjetnike, tajnike i pomoćne izvijestitelje Suda Europske unije, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 3. Protokola o Statutu Suda Europske unije koje se odnose na imunitet sudaca i nezavisnih odvjetnika od sudskih postupaka.

Članak 21.

Ovaj se Protokol isto tako primjenjuje na Europsku investicijsku banku, na članove njezinih tijela, na njezine zaposlenike i na predstavnike država članica koji sudjeluju u njezinim aktivnostima, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Banke.

Osim toga, Europska investicijska banka oslobođena je svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri osnivanju i bilo kakvom povećanju kapitala te od različitih formalnosti koje mogu biti s tim povezane u državi sjedišta Banke. Isto tako, u slučaju prestanka postojanja ili likvidacije ne postoje nikakvi nameti. Konačno, aktivnosti Banke i njezinih tijela koje se obavljaju u skladu sa Statutom ne podliježu porezu na promet.

Članak 22.

Ovaj se Protokol isto tako primjenjuje na Europsku središnju banku, na članove njezinih tijela i na njezine službenike, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

Osim toga, Europska središnja banka oslobođena je svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri osnivanju i bilo kakvom povećanju kapitala te od različitih formalnosti koje mogu biti s tim povezane u državi sjedišta Banke. Aktivnosti Banke i njezinih tijela koje se obavljaju u skladu sa Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke ne podliježu porezu na promet.

▼ **M22***Dodatak***Postupci za primjenu Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Švicarskoj**

1. Proširenje primjene na Švicarsku

Godje god Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije (dalje u tekstu: Protokol) sadržava upućivanja na države članice, smatra se da se ta upućivanja jednako primjenjuju na Švicarsku, osim ako se sljedećim odredbama utvrdi drukčije.

2. Oslobođanje Agencije od neizravnog oporezivanja (uključujući PDV)

Robe i usluge koje se izvoze iz Švicarske ne podliježu švicarskom porezu na dodanu vrijednost (PDV). U slučaju roba i usluga pruženih Agenciji u Švicarskoj za njezinu službenu uporabu, oslobođanje od PDV-a u skladu s člankom 3. stavkom 2. Protokola izvodi se putem povrata. Oslobođanje od plaćanja PDV-a odobrava se ako stvarna kupovna cijena roba i usluga navedenih na računu ili jednakovrijednom dokumentu ukupno iznosi najmanje 100 švicarskih franaka (uključujući porez).

Povrat PDV-a odobrava se nakon podnošenja švicarskih obrazaca predviđenih za tu svrhu Glavnom odjelu za PDV Savezne porezne uprave. Zahtjevi za povrat moraju se u pravilu obračunati u roku od tri mjeseca nakon datuma na koji su zaprimljeni zajedno s potrebnim popratnim dokumentima.

3. Postupci primjene pravila za osoblje Agencije

U pogledu članka 12. stavka 2. Protokola, Švicarska, u skladu s načelima svojeg nacionalnog prava i u smislu članka 2. Uredbe Vijeća (Euratom, EZUČ, EZZ) br. 549/69 ⁽¹⁾, oslobađa dužnosnike i ostale službenike Agencije od saveznih, kantonskih i općinskih poreza na plaće, nadnice i primanja koja im isplaćuje Europska unija i koja podliježu unutarnjem porezu u korist Unije.

Švicarska se za potrebe primjene članka 13. Protokola ne smatra državom članicom u smislu gore navedene točke 1.

Dužnosnici i ostali službenici Agencije te članovi njihovih obitelji koji su uključeni u sustav socijalnog osiguranja za dužnosnike i ostale službenike Europske unije nisu obvezni uključiti se u švicarski sustav socijalnog osiguranja.

Sud Europske unije ima isključivu nadležnost u svim pitanjima o odnosima između Agencije ili Komisije i njihova osoblja koja su povezana s primjenom Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽²⁾ i drugim odredbama prava Europske unije kojim se utvrđuju uvjeti rada.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZUČ, EEZ) br. 549/69 od 25. ožujka 1969. o utvrđivanju kategorija dužnosnika i ostalih službenika Europskih zajednica na koje se primjenjuju odredbe članka 12., članka 13. drugog stavka i članka 14. Protokola o povlasticama i imunitetima Zajednica (SL L 74, 27.3.1969., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 Vijeća od 29. veljače 1968. kojom se utvrđuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i kojom se uvode posebne mjere koje se privremeno primjenjuju na dužnosnike Komisije (Uvjeti zaposlenja ostalih službenika) (SL L 56, 4.3.1968., str. 1.).

▼ M22

PRILOG B

**FINANCIJSKI NADZOR ŠVICARSKIH SUDIONIKA U
DJELATNOSTIMA U OKVIRU EUROPSKOG SPORAZUMA O
ZRAČNOM PROMETU**

Članak 1.

Izravna komunikacija

Agencija i Komisija izravno komuniciraju sa svim fizičkim ili pravnim osobama sa sjedištem u Švicarskoj koje sudjeluju u djelatnostima Agencije kao izvođači, sudionici u programima Agencije, primatelji isplata iz proračuna Agencije ili Zajednice ili kao podizvođači. Te osobe mogu Komisiji i Agenciji izravno slati sve odgovarajuće informacije i dokumentaciju koju moraju podnijeti na temelju instrumenata navedenih u ovoj Odluci i na temelju ugovora ili sporazuma sklopljenih u skladu s navedenim propisima te odluka donesenih u skladu s navedenim propisima.

Članak 2.

Provjere

1. U skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica⁽¹⁾ i Financijskom uredbom koju je Upravljački odbor Agencije donio 26. ožujka 2003., u skladu s Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. studenoga 2002. o okvirnoj Financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica⁽²⁾ te s drugim instrumentima iz ove Odluke, sklopljenim ugovorima ili sporazumima te odlukama donesenima s korisnicima sa sjedištem u Švicarskoj, mogu se predvidjeti znanstvene, financijske, tehnološke ili druge revizije koje dužnosnici Agencije i Komisije ili druge osobe koje su ovlastile Agencija i Komisija mogu u bilo kojem trenutku provesti u prostorima korisnika i njihovih podizvođača.

2. Dužnosnici Agencije i Komisije te druge osobe koje su ovlastili Agencija i Komisija moraju imati primjeren pristup lokacijama, radovima i dokumentima te svim drugim informacijama koje su potrebne radi izvršenja tih revizija, uključujući informacije u elektroničkom obliku. Ovo pravo pristupa izričito se navodi u ugovorima ili sporazumima sklopljenima radi provedbe instrumenata iz ove Odluke.

3. Revizorski sud Europske unije ima jednaka prava kao i Komisija.

4. Revizije se mogu vršiti do pet godina nakon isteka valjanosti ove Odluke ili u skladu s uvjetima navedenima u sklopljenim ugovorima ili sporazumima te u donesenim odlukama.

5. O revizijama koje će se izvršiti na državnom području Švicarske treba unaprijed obavijestiti Švicarski savezni ured za reviziju. Ta obavijest nije pravni uvjet za izvršenje revizija.

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

⁽²⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

▼ **M22***Članak 3.***Provjere na licu mjesta**

1. U okviru ovoga Sporazuma Komisija (OLAF) je ovlaštena izvršiti provjere na licu mjesta i inspekcije na švicarskom državnom području, u skladu s uvjetima navedenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti ⁽¹⁾.

2. Provjere i preglede na licu mjesta priprema i provodi Komisija u bliskoj suradnji sa Švicarskim savezним uredom za reviziju ili drugim nadležnim švicarskim tijelima koje odredi Švicarski savezni ured za reviziju, koji se pravovremeno obavješćuju o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi provjera i pregleda kako bi mogli osigurati svu potrebnu pomoć. S tim ciljem dužnosnici nadležnih švicarskih tijela mogu sudjelovati u provjerama na licu mjesta i pregledima.

3. Komisija i nadležna švicarska tijela mogu zajedno izvršiti provjere na licu mjesta i preglede ako to žele navedena nadležna švicarska tijela.

4. Ako sudionici u programu odbiju provjeru ili inspekciju na terenu, švicarska tijela, djelujući u skladu s nacionalnim propisima, inspektorima Komisije pružaju potrebnu pomoć kako bi im se omogućilo da obave svoju dužnost provođenja provjere ili inspekcije na terenu.

5. Komisija u najkraćem mogućem roku obavješćuje Švicarski savezni ured za reviziju o svim činjenicama ili sumnjama u pogledu nepravilnosti koje je otkrila tijekom provjere na licu mjesta ili inspekcije. U svakom slučaju, Komisija mora navedeno tijelo obavijestiti o rezultatima takvih provjera i pregleda.

*Članak 4.***Informacije i savjetovanja**

1. U smislu pravilne provedbe ovog Priloga nadležna tijela Švicarske i Zajednice redovito razmjenjuju informacije te, na zahtjev jedne od stranaka, provode savjetovanja.

2. Nadležna švicarska tijela bez odgode obavješćuju Agenciju i Komisiju o svim činjenicama ili sumnjama koje otkriju u pogledu nepravilnosti povezanih sa sklapanjem i provedbom ugovora ili sporazuma donesenih primjenom instrumenata navedenih u ovoj Odluci.

*Članak 5.***Povjerljivost**

Informacije u bilo kojem obliku, priopćene ili stečene na temelju ovoga Priloga, obuhvaća profesionalna tajna te su jednako zaštićene kao što su slične informacije zaštićene švicarskim zakonom i odgovarajućim odredbama koje se primjenjuju na institucije Zajednice. Takve se informacije smiju priopćiti samo osobama kojima su one potrebne za obnašanje njihove službene dužnosti u institucijama Zajednice, državama članicama ili u Švicarskoj i ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe osim za osiguranje učinkovite zaštite financijskih interesa ugovornih stranaka.

⁽¹⁾ SL L 292, 15.11.1996, str. 2.

▼ **M22***Članak 6.***Administrativne mjere i kazne**

Ne dovodeći u pitanje primjenu švicarskog kaznenog prava, Agencija ili Komisija mogu izreći upravne mjere i kazne u skladu s Uredbom (EZ, Euratom) br. 1605/2002, Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾ te Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽²⁾.

*Članak 7.***Povrat i provedba**

Odluke koje Agencija ili Komisija donesu unutar područja primjene ove Odluke i kojima se uvode novčane obveze za osobe, a ne države, provode se u Švicarskoj.

Nalog za provedbu mora izdati tijelo koje odredi švicarska vlada, koje mora o tome obavijestiti Agenciju ili Komisiju, pri čemu nije potrebna nikakva druga kontrola osim provjere vjerodostojnosti akta. Provedba se mora odvijati u skladu sa švicarskim poslovnikom. Zakonitost odluke o provedbi podliježe nadzoru Suda Europske unije.

Presude koje Sud Europske unije donese na temelju klauzule o arbitraži provode se pod jednakim uvjetima.

⁽¹⁾ SL L 357, 31.12.2002, str. 1.

⁽²⁾ SL L 312, 23.12.1995, str. 1.

ZAVRŠNI AKT

Opunomoćenici

EUROPSKE ZAJEDNICE

i

ŠVICARSKE KONFEDERACIJE,

koji su se sastali 21. lipnja 1999. u Luxembourggu radi potpisivanja Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, donijeli su zajedničke izjave navedene u nastavku i priložene ovom Završnom aktu:

— Zajednička izjava o sporazumima s trećim zemljama,

— Zajednička izjava o daljnjim pregovorima.

Također su primili na znanje sljedeće izjave priložene ovom Završnom aktu:

— Izjava o švicarskom prisustvovanju na odborima,

— Izjava Švicarske o mogućim izmjenama Statuta Suda Europskih zajednica.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio.

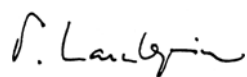
Por la Comunidad Europea
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia

▼ B

Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

ZAJEDNIČKA IZJAVA
o sporazumima s trećim zemljama

Ugovorne stranke potvrđuju da je poželjno poduzeti potrebne korake kako bi osigurale usklađenost između svojih međusobnih odnosa u zračnom prometu i ostalih širih sporazuma o zračnom prometu koji se temelje na istim načelima.

ZAJEDNIČKA IZJAVA**o daljnjim pregovorima**

Europska zajednica i Švicarska Konfederacija izjavljuju svoju namjeru poduzimanja pregovora radi sklapanja sporazuma u područjima od zajedničkoga interesa, kao što je ažuriranje Protokola 2. uz Sporazum o slobodnoj trgovini iz 1972. godine i sudjelovanje Švicarske u određenim programima Zajednice za izobrazbu, mlade, medije, statistiku i zaštitu okoliša. Pripremne radnje za te pregovore trebaju uslijediti brzo nakon dovršetka trenutnih bilateralnih pregovora.

IZJAVA**o švicarskom prisustvovanju na odborima**

Vijeće je suglasno da predstavnici Švicarske mogu, u mjeri u kojoj se predmeti odnose na njih, sudjelovati na sastancima sljedećih odbora i stručnih radnih skupina u ulozi promatrača:

- odbori istraživačkih programa, uključujući Odbor za znanstvena i tehnička istraživanja (CREST)
- Administrativna komisija za socijalnu sigurnost radnika migranata
- Koordinacijska skupina za međusobno priznavanje visokoškolskih diploma
- savjetodavni odbori za zračne linije i primjenu pravila o tržišnom natjecanju u području zračnog prometa.

Predstavnici Švicarske nisu prisutni prilikom glasovanja odbora.

U slučaju ostalih odbora nadležnih za područja obuhvaćena ovim sporazumima u kojima je Švicarska usvojila pravnu stečevinu Zajednice ili odgovarajuće mjere, Komisija će savjetovati švicarske stručnjake na način utvrđen člankom 100. Sporazuma o EGP-u.

IZJAVA ŠVICARSKE

o mogućim izmjenama Statuta Suda Europskih zajednica

Švicarska vlada navodi svoje očekivanje da, ako bi se Statut i Poslovnik Suda Europskih zajednica izmijenili kako bi dopustili pravnicima ovlaštenima za obraćanje sudovima u državama strankama sporazuma sličnog ovome da se obrate Sudu Europskih zajednica, takva bi izmjena također uključivala mogućnost da se švicarski pravnici koji djeluju pred švicarskim sudovima obrate Sudu Europskih zajednica u vezi s pitanjima upućenima tom Sudu sukladno ovom Sporazumu.